एतद्विवृणोतिये कोपिताइति सपत्नैःदुर्योधनादिभिः कोपिताःकोपंकारिताः सुबहुयथाभवतितथाबहुवारानित्यर्थः तदेवाह दुर्द्यूतहेलनकचग्रहणादिभिरिति दुर्द्यूतंकपटद्यूतम् हेलनमवज्ञा कचग्रहणंदुःशासनेनद्रौपद्याःकेशाकर्षणम् एतानिआदिर्येषांगरदानजतुगृहदाहादीनांतैःकृत्वायेकोपितास्तान्पांडुसुतान्निमित्तंकृत्वा इतरेतरतःउभयोःपक्षयोःसमेतान्मिलितान्नृपान्हत्वाक्षितेर्भारंनिरहरत्जहार यद्वायेकोपिताः यैश्चकोपिताःतानितरेतरतःपरस्परंनिमित्तंकृत्वेत्यन्वयः येतावत्प्रकटदैत्याःपूतनादयःतान्स्वयमेवहतवान् येतुदैत्याःबांधवच्छद्मनास्थितास्तान्परस्परंनिमित्तंविधायहत्वाभूभारमपाकृतवानित्यर्थः ॥ २ ॥ अपिच भूभारेत्यादि अन्याश्चभूवोभारभूताराजन्यपृतनाराज्ञांपृतनाःसेनाः राजानस्तेषांपृतनाश्चेतिवा स्वबाहुभिर्गुप्तैः परिरक्षितैर्यदुभिर्विवाहादिच्छलेननिरस्यहत्वा बाहुभिरितिबहुवचनंवस्तुतश्चतुर्भुजाभिप्रायेण नन्वेवंकृष्णश्चिकीर्षती

येकोपिताःसुबहुपांडुसुताःसपत्नैर्दुर्द्यूतहेलनकचग्रहणादिभिस्तान् ॥ कृत्वानिमित्तमितरेतरतःसमेतान्हत्वानृपान्निरहरत्क्षितिभारमीशः ॥ २ ॥ भूभारराजपृतनायदुभिर्निरस्यगुप्तैःस्वबाहुभिरचिंतयदप्रमेयः ॥ मन्येऽवनेर्ननुगतोऽप्यगतंहिभारंयद्यादवंकुलमहोद्यविषह्यमास्ते ॥ ३ ॥ नैवान्यतःपरिभवोऽस्यभवेत्कथंचिन्मत्संश्रयस्यविभवोन्नहनस्यनित्यम् ॥ अंतःकलिंयदुकुलस्यविधायवेणुस्तंबस्यवह्निमिवशांतिमुपैमिधाम ॥ ४ ॥ एवंव्यवसितोराजन्सत्यसंकल्पईश्वरः ॥ शापव्याजेनविप्राणांसंजह्रेस्वकुलंविभुः ॥ ५ ॥

तिज्ञात्वाकथंतस्मैयादवानद्रुह्यंतिस्म तत्राहअप्रमेयः प्रमातुमशक्यः चिंतामाहमन्यइति नन्विति वितर्के अवनेर्भूमेर्भारोयद्यपिलोकप्रतीत्यागतः तथाऽप्यहमगतमेवमन्येहिनिश्चितम् यत्यस्मात् अविषह्यंसोढुमशक्यंयादवंकुलमित्यनेनैवस्वंशत्वात् स्वयंहननमनुचितमितिसूचितम् ॥ ३ ॥ तर्हिइदमप्यन्यैर्घात्यतांतत्राहनैवेति अन्यतःदेवादिभ्योऽपियादवकुलस्यपरिभवस्तिरस्कारोनभवेत् कुतःमत्संश्रयस्य मांसंश्रयतइतिमत्संश्रयंकुलंतस्य किंचनित्यंविभवोन्नहनस्यविभवैर्गजतुरगादिभिरुच्छ्रंखलस्य यद्वातर्हीदंकिमितिसंहर्तव्यंतत्राह विभवोन्नहनस्येति तस्मादेवंकरिष्यामीत्याह अंतःकलिमिति शांतिमुपशमम् उपैमिवर्तमानसामीप्येवर्तमानवद्वाउपैष्यामि तदनंतरंधामचवैकुंठाख्यमुपैष्यामीत्यर्थः ॥ ४ ॥ व्यवसितः कृतनिश्चयः संजह्रेउपसंहृतवान् ॥ ५ ॥